

Kaja Kallas

Profil

Kaja Kallas har siden januar 2021 været Estlands premierminister. Hun er nu blevet indstillet til hvervet som EU's kommissær for udenrigspolitik, som forventeligt også medfører en næstformandspost i kommissionen. Hun er allerede godkendt til posten af Ministerrådet, og ventes også at blive godkendt af Europa-Parlamentet.

Kommissæren for udenrigspolitik koordinerer EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, repræsenterer EU udadtil i internationale anliggender og er chef for EU's udenrigstjeneste (EEAS) og Det Europæiske Forsvarsagentur. Posten anses som værende en af EU's absolutte topjobs, der har en indflydelsesrig rolle i den strategiske placering af EU's relation den til øvrige verden. Dette er første gang, at Estland får en ledende post i EU.

Kallas blev født i 1977 i Estlands hovedstad Tallinn. Hun er datter af Siim Kallas, der er tidligere estisk premierminister og EU-kommissær gennem ti år, hvilket har givet hende en stærk politisk baggrund og forståelse for europæisk politik fra en tidlig alder. Hendes familiære baggrund er desuden præget af Estlands fortid som sovjetrepublik. Hendes mor og mormor blev deporteret til Sibirien under Stalins diktatur og kunne først vende tilbage 10 år senere. Denne erfaring har gjort, at Kallas aldrig har haft illusioner om Rusland og Putins intentioner, og anses blandt EU's statsledere som en meget stærk Rusland-kritiker.¹

Hun opnåede i 1999 en juragrad fra Tartu Universitet, hvorefter hun studerede European and International Law ved Estonian Business School (2007), ligesom hun også har studeret ved IESE Business School i Barcelona. Kaja Kallas begyndte sin karriere som advokat, hvor hun specialiserede sig i national og europæisk konkurrenceret. Hun var partner i flere advokatfirmaer, inden hun gik ind i politik.

I 2011 hun blev valgt til Estlands parlament som medlem af det liberale Reformparti. Fra 2014 til 2018 var hun medlem af Europa-Parlamentet, hvor hun hurtigt opnåede anerkendelse for sin evne til at vinde indflydelse.

I 2018 blev hun formand for sit parti, som i 2021 modtog en stor valgsejr, der samtidig gjorde Kaja Kallas til premierminister. Siden da har hun ledet Estland gennem pandemien og arbejdet for økonomisk genopretning.

¹ <https://www.altinget.dk/artikel/her-er-eus-nye-topchefer-hoegen-maegleren-og-chefen>

Position

Reformpartiet er et liberalt midterparti i Estland. På europæisk plan er partiet en del af Alliance of Liberals and Democrats for Europe Party (ALDE), som i Europa-Parlamentet sidder i den liberale gruppe Renew Europe, der med 75 mandater blev det fjerdestørste parti ved valget i juni 2024.

Kaja Kallas er kendt som en sikkerhedspolitisk høg og en "jernkvinde", der især har gjort sig bemærket med en hård holdning over for Rusland, allerede før invasionen af Ukraine². Lige fra hendes tiltræden som estisk premierminister har hun advaret om, at Ruslands angreb på Ukraine også er et angreb på hele Europa, samt øget sit lands forsvarsbudget betydeligt. Hun har stået hårdt på at indføre sanktioner og har blandt andet kritiseret den franske præsident Emmanuel Macron for at være i telefonisk kontakt med Vladimir Putin.³

Derfor vakte det stor furore, da det i august 2023 blev afsløret, at hendes mand havde forretningsforbindelser til Rusland.⁴ På trods af Kallas' stærke anti-russiske holdning og støtte til sanktioner førte afsløringen til offentlige protester og krav om hendes afgang fra både den estiske præsident, oppositionspartier og nogle medlemmer af hendes egen koalition. Kallas har forsvaret sig med, at hun ikke var klar over de specifikke detaljer i sin mands forretninger og understreget, at hendes politiske beslutninger altid har været i overensstemmelse med Estlands nationale interesser og støtte til Ukraine.

² <https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/beaeret-ester-indstilles-til-udenrigschef-20-aar-efter-eu-optagelse>

³ <https://english.elpais.com/international/2023-09-08/estonian-pm-kaja-kallas-faces-calls-to-resign-over-husbands-business-ties-to-russia.html#>

⁴ <https://www.politico.eu/article/kaja-kallas-husband-russian-business-ties-estonia/>